

**BOSNA I HERCEGOVINA
AGENCIJA ZA JAVNE NABAVKE/NABAVE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
АГЕНЦИЈА ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
PUBLIC PROCUREMENT AGENCY**

PRIRUČNIK

Mart, 2026. GODINE

UVOD

Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine je u cilju edukativnog djelovanja preduzela aktivnosti na organizaciji edukacije korisnika 04.03.2026. godine. U sklopu navedenog dijaloga sa korisnicima sistema održane su tri tematske cijeline:

- Priprema tenderske dokumentacije i ponuda sa primjerima iz prakse,
- Kvalifikacija u postupku javne nabavke sa primjerima iz prakse,
- Sukob interesa u postupku javne nabavke sa primjerima iz prakse.

Učesnici edukacije su imali mogućnost postavljanja pitanja putem „chat“ opcije na koja je odgovarano za vrijeme trajanja samog dijaloga.

U svrhu adekvatnog informisanja i drugih korisnika koji nisu bili u mogućnosti da budu uključeni u navedeni dijalog Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine je pripremila ovaj Priručnik kao jedan od vidova dodatne edukacije svih učesnika u sistemu javnih nabavki jer se ova pitanja prije svega odnose na slučajeve iz prakse sa kojima su se susretali učesnici dijaloga i odgovori na njih mogu da posluže svim učesnicim u sistemu javnih nabavki u Bosni i Hercegovini.

PITANJA I ODGOVORI

1. Da li su ugovorni organi u obavezi da, ukoliko odgovor na pitanje potencijalnog ponuđača daje dodatne podatke za npr. neku stavku iz specifikacije ili dodatan opis neke stavke, izvrši izmjenu tenderske dokumentacije i uvrstiti dostavljeni odgovor u specifikaciju ili je dovoljno ako ugovorni organ napiše da je dostavljeni odgovor dio tenderske dokumentacije?

O: Članom 56. stav (3) Zakona javnim nabavkama (u daljnjem tekstu: Zakon) je određeno da ako odgovor ugovornog organa dovodi do izmjena tenderske dokumentacije i te izmjene od kandidata/ponuđača zahtijevaju da izvrše znatne izmjene i/ili da prilagode njihove ponude, ugovorni organ dužan je produžiti rok za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda najmanje za sedam dana. Dakle, pomenuta odredba, između ostalog, zahtjeva izmjenu tenderske dokumentacije u slučaju da odgovor ugovornog organa dovodi do pomenute izmjene.

2. Ukoliko imamo ugovor o održavanju lifta koji je sklopljen prije dvije godine na neodređeno, kako se on unosi kao direktan sporazum? Da li se unosi svake godine?

O: Zakon javnim nabavkama (u daljnjem tekstu: Zakon) ne definiše pitanje trajanja ugovora, jer je ovo pitanje regulisano Zakonom o obligacionim odnosima. Međutim, praksa u Evropskoj uniji je pokazala da ugovori koji traju duži period nisu preporučljivi (osim u posebnim situacijama) obzirom da takvi ugovori ograničavaju konkurenciju. Pojavljuje se i problem budžetske godine jer se ugovornim organima sredstva (uglavnom) dodjeljuju godišnje. Primjer kada se zaključivanje ugovora na duži period smatra opravdanim je slučaj gdje je konkurencija isključena ili limitirana. Zaključivanje ugovora na duži vremenski period se može uzeti u obzir samo kada nema odgovarajuće konkurencije. Generalno, zaključivanjem ugovora na duži period ograničavala bi se konkurencija što je suprotno osnovnim principima Zakona. Međutim, zaključivanje ugovora na duži period a priori nije zabranjeno, ali se isto tako preporučuje razmatranje ovog pitanja u svakom konkretnom slučaju. Naravno, pored naprijed navedenog, ovdje je potrebno voditi računa i o kretanju cijena na tržištu, o propisima koji se tiču izvršenja budžeta, i sl. Što se tiče trajanja okvirnog sporazuma Zakon je eksplicitno naveo da isti ne može biti duže od četiri godine, osim ako postoje opravdani razlozi, što je potrebno detaljno i argumentovano obrazložiti. U oblasti odbrane i sigurnosti ovaj rok je sedam godina. Također ističemo da obavještenje o nabavci obavezno sadrži podatak o trajanju ugovora/okvirnog sporazuma ili roku izvršenja. Prema tome, ugovor, odnosno okvirni sporazum ne može biti zaključen na neodređeno vrijeme i mora imati period trajanja, što se navodi u tenderskoj dokumentaciji, odnosno obavještenju o nabavci. Name, to je jedan od podataka koji je ponuđačima neophodan da

pripreme ponudu na stvarnoj konkurentskoj osnovi. Kada ugovori, odnosno okvirni sporazumi ne bi bili vremenski ograničeni, tada bi bila moguća i takva krajnost da bi ugovorni organi proveli samo po jedan postupak i zaključili samo jedan ugovor ili okvirni sporazum. Na taj način bi cjelokupan sistem javnih nabavki bio podložan zloupotrebi, a vremenom bi postao besmislen.

3. Obzirom da smo na jednom od seminara iz javnih nabavki na pitanje o cijepanju javnih nabavki i šta se pod tim podrazumjeva, dobili odgovor da se prilikom određivanja vrste postupka kod izrade Plana javnih nabavki i njegove primjene, prva tri broja CPV koda (prve tri znamenke koje označavaju skupine (XXX00000-Y) ne smiju biti ista, a da se pri tome provode različiti postupci, odnosno naprimjer XXX00000-Y- nabavka nekih usluga za koji se planira provesti direktni čija je procijenjena vrijednost 5.000,00 KM I XXX121111-8 usluge za koji se planira konkurentski zahtjev čija je procijenjena vrijednost 30.000,00 KM.

O: Član 15. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) detaljno opisuje način određivanja procijenjene vrijednosti nabavke, kao osnov za primjenu odgovarajuće vrste postupka javne nabavke. Također, stav (6) navedene odredbe Zakona navodi da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definiranog ovim zakonom.

Dakle, navedeni član Zakona eksplicitno zabranjuje praksu dijeljenja predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja postupaka javnih nabavki. Sve dok dijeljenje predmeta nabavke ne utiče na odabir postupka javne nabavke, dijeljenje je dozvoljeno. Ugovor može biti podijeljen samo ako su svi njegovi dijelovi predmet istog postupka javne nabavke koji bi se koristio i kod samo jednog ukupnog ugovora.

U skladu sa principima Zakona, kao i definisanju koje pružaju podzakonski akti (kao npr. standardne forme za obavještenja, i, na kraju, prema praksi EU), postupak javnih nabavki općenito ima za rezultat odabir jedne, najpovoljnije ponude, i shodno tome zaključivanje, odnosno potpisivanje jednog ugovora.

Isto tako nije nedozvoljeno da jedan postupak javnih nabavki ima za rezultat zaključenje više ugovora, ali samo pod uslovom da je predmet postupka jasno podjeljen u više lotova, i samo u tom slučaju postupak nabavke se može završiti zaključivanjem više ugovora. Upotreba lotova podrazumijeva opće pravilo "jedan lot – jedan ugovor", gdje, naravno, zaključivanje odvojenih ugovora ne mora biti neophodno, ako jedan isti ponuđač dobije više lotova.

Dakle, ugovor se može dijeliti samo ako su svi dijelovi tako podijeljenog ugovora predmet istog postupka o javnoj nabavci koji je odabran za taj cjelokupni ugovor. Zakon eksplicitno zabranjuje praksu dijeljenja predmeta ugovora s namjerom izbjegavanja primjene nabavnih postupaka utvrđenih ovim Zakonom, kao sredstvo koje osigurava efikasnost Zakona u cjelosti. U protivnom, cijeli sistem bi bio podložan zloupotrebi.

Prema tome, samo oni predmeti nabavke koji pripadaju istoj ili sličnoj, odnosno homogenoj grupi su nesumnjivo predmet istog postupka javne nabavke iz razloga što ih može nuditi jedan ponuđač i zbog toga što je za sve njih moguće dodijeliti jedan ugovor, bez obzira da li postoji podjela na lotove ili ne.

Na primjer, usluge osiguranja imovine i usluge osiguranja lica nesumnjivo su predmet istog postupka jer se radi o istovrsnoj usluzi. Da li će nabavka usluga osiguranja biti podijeljena u lotove (npr. lot 1 – osiguranje imovine, lot 2 – osiguranje lica) ili ne odluka je na ugovornom organu. U svakom slučaju, ukupna vrijednost navedene usluge ukoliko nema podjele na lotove ili ukupna vrijednost oba lota u slučaju podjele na lotove određuje koji postupak će biti proveden.

S druge strane, npr. računovodstvene usluge i usluge održavanja informatičke opreme, ne mogu biti predmet jednog postupka javne nabavke iz razloga što se radi o različitim vrstama predmeta nabavke koje nude različiti ponuđači (jedan ponuđač ne može nuditi sve, niti je registrovan za sve), odnosno ne može biti zaključen samo jedan ugovor (što je preduslov da bi bili predmet istog postupka). Na primjer, ponuđač koji pruža računovodstvene usluge ne može pružati uslugu održavanja informatičke opreme i shodno tome ne mogu biti predmet jednog postupka jer se zaključuju dva odvojena ugovora sa dva različita ponuđača i ni u kom slučaju ne može biti zaključen jedan ugovor. U ovim primjerima potrebno je provesti odvojene postupke u zavisnosti od procijenjene vrijednosti svakog pojedinačnog ugovora.

Dakle, „grupisanje“ predmeta nabavki vrši se prema njihovoj srodnosti, a opet u vezi sa mogućnošću dobavljača da mogu ponuditi tako grupisane predmete nabavke.

Nadalje, članom 38. stav (1) Zakona određeno je da je ugovorni organ obavezan u obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji, prilikom opisa predmeta nabavke, pozvati se na oznake i nazive iz Jedininstvenog rječnika javne nabavke (u daljnjem tekstu: JRJN). Stav (2) istog člana navodi da JRJN i uslove njegove primjene, na prijedlog Agencije, propisuje Vijeće ministara BiH posebnom odlukom (Odluka o korištenju jedinstvenog riječnika javnih nabavki - „Službeni glasnik BiH“, broj 54/15).

U skladu sa članom 2. stav (2) navedene Odluke, brojčana oznaka JRJN sastoji se od 8 brojeva, podijeljenih kako slijedi:

- a) prva dva broja označavaju odjeljke (XX000000-Y),
- b) prva tri broja označavaju grupe (XXX00000-Y),
- c) prva četiri broja označavaju razrede (XXXX0000-Y),
- d) prvih pet brojeva označava kategorije (XXXXX000-Y).

Stav (3) istog člana Odluke definiše da svaki od zadnja tri broja brojčane oznake JRJN predstavlja precizniju oznaku unutar svake kategorije. Deveti broj služi za provjeru prethodnih brojeva.

Nesporno je da npr. medicinske naprave i lijekovi pripadaju istom odjeljku, tj. šifri iz JRJN 33000000 – „Medicinski aparati, lijekovi i proizvodi za ličnu njegu“. Ipak, iz opisa odjeljka da se zaključiti da se predmeti nabavke ne mogu grupisati po odjeljku, jer odjeljak predstavlja širok opis, te je potrebno grupisanje izvršiti na drugačiji (uži) način. To bi na navedenom primjeru značilo da jedan predmet

nabavke predstavljaju „Medicinski aparati“ - 33100000, drugi predmet nabavke su „Lijekovi“ - 33600000, a treći su „Proizvodi za ličnu njegu“ - 33700000. Ova tri predmeta nabavke ne mogu biti predmet istog postupka javne nabavke jer se radi o nehomogenim, nesrodnim proizvodima koji nemaju iste isporučioce.

Nadalje je potrebno analizirati nabavke koje su pod šifrom 33100000 i utvrditi šta predstavlja grupu srodnih, homogenih proizvoda. Isti princip se odnosi na sve šifre iz JRJN.

Također, ako uzmemo npr. odjeljak 39000000 – „Namještaj (uključujući kancelarijski namještaj), unutrašnja oprema, kućanski aparati (osim rasvjete) i sredstva za čišćenje“, može se zaključiti da „Namještaj“ sa šifrom 39100000 i „Razna oprema“ sa šifrom 39300000 predstavljaju dva različita predmeta nabavke, iako pripadaju istom odjeljku. Naime, „Namještaj“ između ostalog, uključuje „Stolice“ – 39112000, „Ormare“ – 39122100, „Police za arhivu“ – 39131100, dok „Razna oprema“, između ostalog, uključuje „Opremu za kanalizacione radove“ - 39350000 ili „Opremu za gasnu mrežu“ - 39340000.

Iz naprijed navedenog primjera se može zaključiti da su osnov za grupisanje prva tri broja iz šifre JRJN, jer se u protivnom stolice i ormari ne bi mogli nabaviti putem istog postupka, a trebali bi. Pored toga, ako bi se kao osnov za grupisanje uzela prva četiri broja, tada predmet istog postupka ne bi mogli biti (a trebali bi) npr. „Meso“ - 15110000 i „Mesni proizvodi“ – 15130000 jer im se razlikuje četvrti broj.

Također, što bi se „dublje“ ulazilo u šifru JRJN to bi se više „cijepalo“, tako da bi na kraju došli do situacije da bi svaka šifra bila zasebna nabavka.

S druge strane, naprijed navedena pravila ne vrijede za npr. „Prirodni med“ - 03142100 i „Jaja“ - 03142500, jer se ne radi o homogenim nabavkama, a vidljivo je da su im čak prvih pet brojeva identični.

Pored toga, situacija sa uslugama je još specifičnija jer postoje slučajevi gdje su prva tri broja identična, a radi se o potpuno različitim uslugama, kao npr. „Usluge popravaka i održavanja namještaja“ - 50850000 i „Usluge popravaka i održavanja muzičkih instrumenata“ – 50860000.

Prema tome, kod grupisanja predmeta nabavke sa aspekta JRJN ne postoji univerzalno pravilo, ali potrebno je slijediti princip srodnosti, pri čemu šifra iz JRJN nije opredjeljujuća, te se JRJN koristi isključivo kao pomoćno sredstvo, što on u stvari i jeste.

I na kraju da ponovimo, kod grupisanja predmeta nabavke sa aspekta JRJN ne postoji univerzalno pravilo, ali potrebno je slijediti princip srodnosti i mogućnost dobavljača da mogu ponuditi tako grupisane predmete nabavke, pri čemu šifra iz JRJN nije opredjeljujuća, te da se JRJN koristi isključivo kao pomoćno sredstvo, što on u stvari i jeste.

4. da li je moguće da ugovorni organ isključi iz postupka javne nabavke na 12 mjeseci ponuđača koji je učestvovao u postupku nabavke, te na e-aukciji spustio cijenu na 0,01 KM, a zatim nije dostavio dokaze iz člana 45. Zakona u roku koji mu je ostavljen Odlukom o dodjeli ugovora?

O: Članom 45. stav (5) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) propisani su razlozi za isključenje iz učešća u postupku nabave kandidata/ponuđača kako slijedi:

„Ugovorni organ može na razdoblje od 12 mjeseci isključiti iz sudjelovanja u postupku nabave kandidata/ponuditelja koji se nađe u bilo kojoj od sljedećih situacija:

- a) ako ima dokaz da je kandidat/ponuđač sklopio sporazum s drugim kandidatom/ponuđačem kojima je cilj narušavanje tržišne konkurencije;
- b) ako ugovorni organ može dokazati odgovarajućim dokaznim sredstvima da je ponuđač kriv za teški profesionalni propust koji dovodi u pitanje njegov integritet;
- c) ako se utvrde značajni nedostaci tokom provedbe prethodnog javnog ugovora ili prethodnog ugovora sa sektorskim ugovornim organom čija je posljedica bila prijevremeni raskid tog prethodnog ugovora, naknada štete ili druga slična sankcija;
- d) ako je kandidat/ponuđač lažno prikazao činjenice pri dostavljanju podataka potrebnih za provjeru kvalifikacijskih i/ili kriterija za dodjelu ugovora, ako je prikrrio takve informacije ili nije u stanju priložiti popratne dokumente;
- e) ako se sukob interesa u smislu člana 52. ovog Zakona ne može ukloniti drugim, manje drastičnim mjerama.

(6) Rok od 12 mjeseci računa se od dana donošenja odluke nadležnog organa iz stava (5) ovog člana Zakona.

(7) Kandidat /ponuđač kod kojeg su ostvarene osnove za isključenje iz člana 45. stav (5) ovoga Zakona može ugovornom organu dostaviti dokaze o mjerama koje je poduzeo kako bi dokazao svoju pouzdanost bez obzira na postojanje relevantne osnove za isključenje. Poduzimanje mjera iz ovog stava kandidat /ponuđač dokazuje:

- a) plaćanjem naknade štete ili poduzimanjem drugih odgovarajućih mjera u cilju plaćanja naknade štete prouzročene krivičnim djelom ili propustom;
- b) aktivnom suradnjom s nadležnim istražnim tijelima radi potpunog razjašnjenja činjenica i okolnosti u vezi s krivičnim djelom ili propustom;
- c) odgovarajućim tehničkim, organizacijskim i kadrovskim mjerama radi sprječavanja daljnjih krivičnih djela ili propusta.
- d) Mjere koje je poduzeo kandidat /ponuđač ocjenjuju se uzimajući u obzir težinu i posebne okolnosti djela ili propusta te je obavezan

obrazložiti razloge prihvatanja ili neprihvatanja mjera. Ugovorni organ neće isključiti kandidata/ponuđača iz postupka javne nabavke ako je ocijenjeno da su poduzete mjere primjerene.

- e) Kandidat/ponuđač kojem je pravomoćnom presudom određena zabrana učešća u postupcima javne nabavke na određeno vrijeme nema pravo korištenja mogućnosti iz stava (7) ovoga člana do isteka roka zabrane u državi u kojoj je presuda na snazi.“

Pod teškim profesionalnim propustom, u kontekstu javne nabavke, može se smatrati počinjenje krivičnog djela, prekršaja, djela za koje je određeni privredni subjekt kažnjen od strane nadležnog suda, a djelo je u vezi sa predmetom nabavke. Ugovorni organi mogu koristiti ovaj razlog za isključenje samo ukoliko je privredni subjekt ranije učinio profesionalni propust pri izvršenju nekog ugovora koji se veže za predmet nabavke jer se time dozvoljava ugovornim organima da ne ulaze u ugovorne odnose sa privrednim subjektima koji nisu u stanju ispuniti preuzete ugovorne obaveze iz predmetne djelatnosti. Ugovorni organ ne može isključiti privrednog subjekta iz postupka javne nabavke na osnovu izvršenja teškog profesionalnog propusta ako je taj propust učinjen kod drugog ugovornog organa. Dakle, ugovorni organ može isključiti privrednog subjekta zbog teškog profesionalnog propusta na osnovu konkretnog dokaza samo u svojim postupcima javne nabavke.

Kao razlog za isključenje mogu biti i drugi propusti za koje privredni subjekti nisu kažnjeni ali ih ugovorni organ može dokazati na bilo koji način npr; dokaz o prijevremenom raskidu ranijeg ugovora zbog neispunjavanja obaveze u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, isprava o realiziranom sredstvu osiguranja ispunjenja ugovorenih obaveza, isprava o naplaćenju ugovorne kazni ili drugih sličnih posljedica koje su rezultat namjere ili nemara tog privrednog subjekta (npr. izvještaj nadzornog organa o izvedenim radovima koji nisu u skladu sa projektom, odnosno ugovorom).

U slučaju raskida ugovora, ako izvršilac ugovora odnosno privredni subjekt ospori odluku ugovornog organa o raskidu ugovora odnosno pokrene spor koji nije okončan, tada ugovorni organ ne može to koristiti kao razlog za isključenje iz postupka nabavke.

Nadalje, prilikom provjere ispunjenja kvalifikacijskih i/ili kriterija za dodjelu ugovora ugovorni organ može utvrditi da je kandidat/ponuđač lažno dostavio podatke i prikazao činjenice, da je prikrio takve informacije ili nije u stanju priložiti dokumente/dokaze za koje npr. u izjavama o ispunjenju kvalifikacionih uslova naveo da ih ispunjava.

Za bolje razumijevanje ove odredbe od značaja može biti stav sadržan u Presudi ESP u predmetu C-387/14 - „Formulacija čl. 45.st.2 t.g) Direktive 2004/18 ni na koji način ne upućuje na namjerno postupanje privrednog subjekta. Zbog toga se utvrđenje takvog postupanja ne može smatrati nužnim elementom za isključenje takvog subjekta iz učešća u postupku javne nabavke. Nasuprot tome, kako bi se ponuđača utvrdilo „krivim za ozbiljno“ lažno prikazivanje u smislu navedene

odredbe, te ga isključilo iz postupka javne nabavke, dovoljno je da je on odgovoran za nepažnju određenog stepena, odnosno nepažnju koja bi mogla imati odlučujući uticaj na odluke o isključivanju, odabiru, ili sklapanju ugovora o javnoj nabavci.“... Posljedično tome, kako bi privrednog subjekta koji je podnio lažnu izjavu sankcionisalo njegovim isključenjem iz učešća u postupku javne nabavke, ugovorni organ nije dužan dostaviti dokaz postojanja namjerne greške tog privrednog subjekta.“

U vezi mjera iz člana 45. stav (7) Zakona, te mjere mogle bi posebno obuhvatati mjere vezane uz osoblje ili organizaciju poput raskidanja svih veza s osobama ili organizacijama koje su učestvovala u neprimjerenom ponašanju, odgovarajućih mjera reorganizacije osoblja, uvođenja sistema izvještavanja i nadzora, stvaranja strukture interne revizije kako bi se pratila usklađenost i donošenja pravila o internoj odgovornosti. Privredni subjekti trebali bi imati mogućnost zatražiti da se preispitaju mjere usklađenosti preduzete u svrhu mogućeg uključivanja u postupak nabavke.

Privredni subjekt koji je pravosnažnom presudom isključen iz učešća u postupcima javne nabavke, nema pravo korištenja mogućnosti iz stava (8) ovog člana tokom perioda isključenja koje je proizišlo iz takve presude u državi u kojoj je presuda na snazi. Dakle, taj privredni subjekt nije ovlašten, tokom perioda isključenja utvrđenog navedenom presudom u državi u kojoj presuda proizvodi učinke, pozvati se na korektivne mjere koje je donio nakon te presude i stoga izbjeći isključenje.

5. Da li je potrebno Izjave iz člana 45. i 52. Zakona pored ovjere nadležnog organa, ovjeravati i pečatom ponuđača obzirom da na propisanoj formi Izjave ne stoji mjesto za pečat?

O: Odredbom člana 45. stav (4) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) je propisano da je kandidat/ponuđač u svrhu dokaza o ispunjavanju uslova iz stava (1) ovog člana dužan dostaviti izjavu ovjerenu kod nadležnog organa, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

Forme izjava o ispunjenosti uslova iz čl. 45. do 52. Zakona su objavljena u Uputstvu za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH“, br. 90/14 i 20/15) i ista predstavljaju podzakonski akt, koji su ponuđači dužni koristiti prilikom pripreme ponuda za konkretan postupak javne nabavke. Također, po istom osnovu ugovorni organi kada pripremaju tendersku dokumentaciju dužni su primjenjivati forme izjava koje je zakonodavac propisao u navedenom uputstvu.

6. Da li garancija za ozbiljnost ponude može imati duži rok validnosti od validnosti ponude, što je kontradiktorno, ali neki ugovorni organi to traže.

O: Period važenja ponude, u skladu sa članom 60. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon), jeste vremenski period za koji se ponuđač obavezao

svojom ponudom za ono što je sadržaj ponude: cijena i svi ostali uvjeti. S obzirom na to da je ugovorni organ taj koji određuje period važenja ponude u tenderskoj dokumentaciji, mora voditi računa o tome da taj period bude dovoljno dug kako bi mogao pregledati ponudu, utvrditi kvalifikovanost ponuđača, kao i prihvatljivost ponude u pogledu svih uslova i zahtjeva iz tenderske dokumentacije. Također, period mora biti dovoljno dug da se ponude uporede i ocijene te da se obave sve radnje do samog zaključenja ugovora o javnoj nabavci. Minimalni period važenja ponude utvrđen ovom odredbom Zakona je 30 dana. S druge strane, period ne bi trebao biti pretjerano dug zbog mogućih promjena cijena na tržištu, jer bi u tom slučaju ponuđači mogli biti ugroženi zbog dugotrajnog držanja ponuđene cijene. Ponuđač u svojoj ponudi može dati i period važenja ponude koji je duži od onog naznačenog u tenderskoj dokumentaciji i taj duži period mu neće dati nikakvu prednost. Međutim, ponuđač ne može dati period koji je kraći od onog naznačenog u tenderskoj dokumentaciji, jer se tada takva ponuda odbacuje. U slučaju kada ponuđač u svojoj ponudi ne navede period njenog važenja, smatrat će se da ponuda važi za period određen tenderskom dokumentacijom.

7. Zakonom o javnim nabavkama je propisano da dokazi iz člana 45. Zakona ne smiju biti stariji od 3 mjeseca, računajući od krajnjeg roka za dostavu ponuda. Međutim, nijednom odredbom nije propisano da dokazi ne smiju biti „mlađi“, to jest izdati nakon datuma predaje ponude. U cilju adekvatne ocjene i primjene zakona, molim Vas za pojašnjenje da li se dokazi iz člana 45. Zakona mogu pribavljati i nakon datuma dostavljanja ponude?

O: Član 45. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) govori o ličnoj situaciji kandidata/ponuđača od koje zavisi da li će nastaviti postupak dodjele ugovora u zavisnosti da li se nalazi u jednoj od situacija navedenim u stavu (1) u tačkama a) do d) i postavlja obavezu ugovornom organu da odbaci zahtjev za učešće ili ponudu ako se kandidat/ponuđač nalazi u bilo kojoj (barem jednoj) od navedenih situacija.

Kao dokaz da se ne nalazi ni u jednoj od nabrojanih situacija, kandidat/ponuđač dužan je u postupku javne nabavke, u skladu sa stavom (4) iste odredbe Zakona, dostaviti izjavu ovjerenu kod nadležnog organa, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

Članom 45. stav (2) Zakona određeno je da kandidat/ponuđač kojem bude dodijeljen ugovor obavezan dostaviti dokumente kojima će potvrditi da se slučajevi navedeni u stavu (1) ovog člana ne odnose na njega.

Takvi dokumenti, u skladu sa članom 72. stav (3) Zakona, ne mogu biti stariji od tri mjeseca računajući od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće.

To znači da ponuđač mora biti kvalifikovan u momentu dostave ponude ili zahtjeva za učešće. Kada su u pitanju obaveze po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja i zdravstvenog osiguranja, te obaveze po osnovu direktnih i indirektnih

poreza, to bi u praksi značilo da ponuđač neće moći npr. „platiti poreze i doprinose ako dobije ugovor“, jer ih mora imati plaćene u momentu dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće.

Isto se odnosi i na sve ostale situacije navedene u stavu (1) člana 45. Zakona.

Dakle, Zakon vrlo jasno postavlja zahtjev da dokumenti iz člana 45. stav (2) Zakona ne mogu biti stariji od tri mjeseca računajući od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće. Međutim, Zakon ni u jednoj odredbi nije naveo da takvi dokumenti ne mogu biti mlađeg datuma od datuma dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće. Apsolutno ne postoji smetnja da takvi dokumenti budu izdati i nakon dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće, ali pod uslovom da su u navedenim dokumentima navedene činjenice o stanju ponuđača na dan dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće.

Primjera radi, ako je ponuđač predao ponudu 15.05., apsolutno je prihvatljivo uvjerenje izdato 30.06. u kojem je navedeno da ponuđač na dan 15.05. godine nema dospjelih, a neizmirenih obaveza. Prema tome, u navedenom primjeru ponuđač je uvjerenjem izdatim od nadležnog organa dokazao da je istinito ono što je naveo u svojoj izjavi na dan dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće i ne postoji niti jedan razlog da njegova ponuda ili zahtjev za učešće budu odbačeni. Dakle, bitno je da uvjerenje sadrži činjenicu koja se zahtijeva, a nije bitno kada je ono izdato (naravno, ne starije od tri mjeseca od datuma dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće).

Bitno je istaći da je naprijed navedeni primjer apsolutno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Međutim, ako nadležni organi ne izdaju uvjerenja kao u navedenom primjeru, odnosno uvjerenja sa stanjem npr. poreskih obaveza na dan predaje ponude, već izdaju uvjerenja sa stanjem obaveza na dan podnošenja zahtjeva za izdavanje uvjerenja ili na neki drugi datum, tada će ponuđači biti u situaciji da će morati pribaviti uvjerenja prije, a ne nakon predaje ponude.

8. U situaciji kada ugovorni organ ranije pokrene određeni postupak, dok je raniji okvirni sporazum još uvijek na snazi (a isti traje do određenog roka ili do utroška sredstava) i ugovorni organ ne zna sa sigurnošću tačan datum prestanka, na koji način pravilno formulisati u tenderskoj dokumentaciji zaključenje novog okvirnog sporazuma?

O: Član 2. stav (1) tačka n) Zakona o javnim nabavkama (u daljnjem tekstu: Zakon) definiše okvirni sporazum kao sporazum između jednog ili više ugovornih organa i jednog ili više dobavljača, zaključen u pisanom obliku, kojim se definišu uslovi pod kojim se mogu dodjeliti ugovori tokom određenog perioda, u skladu sa predviđenom cijenom i, gdje je moguće, predviđenim količinama.

Dakle, okvirni sporazum podrazumijeva pisani sporazum ograničenog trajanja između jednog ili više ugovornih organa i jednog ili više dobavljača, a njegova svrha je utvrđivanje okvira za ugovore koji će se dodjeljivati u datom periodu u pogledu cijene, a kada je to primjereno, i u pogledu predviđenog obima ili količine. Okvirni sporazum nije postupak javne nabavke, već način nabavke, odnosno nabavna tehnika.

Kada je u pitanju okvirni sporazum bitno je naglasiti da je isti ograničen određenim parametrima, a to su vrijednost, okvirna maksimalna količina i vrijeme (period trajanja). Navedeni parametri su „okviri“ po čemu je okvirni sporazum i dobio naziv kao takav. Prvi okvir koji se potroši smatra se da je potrošen i okvirni sporazum. Npr. količina je potrošena prije nego što je okvirni sporazum vremenski istekao, te se okvirni sporazum smatra potrošenim. Također, okvirni sporazum se smatra potrošenim i u slučaju da je vremenski istekao, bez obzira što količina i/ili vrijednost nisu iskorišteni. Ukoliko je ugovornom organu i dalje potrebno ono što je bilo predmetom potrošenog okvirnog sporazuma, dužan je blagovremeno provesti odgovarajući postupak.

Prema tome, okvirni sporazum ne dozvoljava prekoračenje predviđenih „okvira“, jer bi u suprotnom okvirni sporazum izgubio svoju svrhu. Naime, okvirni sporazum se zaključuje na osnovu ponuđene cijene i drugih uslova iz tenderske dokumentacije i najuspješnije ponude, te se isto mora poštovati i prilikom realizacije okvirnog sporazuma. Ovo je posljedica ukupnog aranžmana sistema javnih nabavki koji se zasniva na aktivnoj i pravičnoj konkurenciji, jednakom tretmanu i naravno transparentnosti.

Kada provodi postupak javne nabave s namjerom zaključivanja okvirnog sporazuma tada je ugovorni organ obavezan u tenderskoj dokumentaciji (i obavještenju o nabavci) navesti podatak o periodu trajanja okvirnog sporazuma.

U odnosu na postavljeno pitanje, jasno se zna tačan datum prestanka okvirnog sporazuma, vremenski. Okvirni sporazum može biti potrošen i ranije u odnosu na datum prestanka trajanja istog, ali nikako se ne može produžiti u slučaju da se ne potroše predviđena sredstva.

9. Kako postupiti u situacijama kad nam ponuđači kasne sa realizacijom ugovora, npr. ponuđač je preuzeo više poslova i ne može fizički stići. U TD navedemo rok izvođenja npr. 45 dana, ali dolazi do kašnjenja. Da li je opravdano produženje ugovora, jer na tržištu nemamo puno ponuđača koji nam se javljaju?

O: Odredbom člana 72. stav (2) Zakona o javnim nabavkama (u daljnjem tekstu: Zakon) je propisano da se ugovor o javnoj nabavci zaključuje u skladu sa zakonima o obligacionim odnosima u Bosni i Hercegovini.

Nakon što ugovorni organ provede postupak javne nabavke, izabere najboljeg ponuđača te dodijeli ugovor, prestaje primjena Zakona o javnim nabavkama u smislu da Zakon obuhvata period od pokretanja postupka javne nabavke do momenta zaključenja ugovora/okvirnog sporazuma, nakon čega se primjenjuju odredbe Zakona o obligacionim odnosima, uz obavezno uvažavanje člana 72. Zakona. Prema tome, daljnja "sudbina" ugovora tiče se isključivo ugovornih strana i izvršavanje ugovora koji je zaključen nakon provedenog postupka javne nabavke nije predmet Zakona.

10. Zanima nas da li ugovorni organ može u tenderskoj dokumentaciji tražiti da garancija za dobro izvršenje ugovora bude 12 mjeseci + 30dana + rok garancije za robu (a neka roba ima garanciju za kvalitet 12 ili 18 mjeseci), Tako da na ugovor koji traje 12

mjeseci, mi moramo dati garanciju banke za dobro izvršenje ugovora na dvije i više Godina, UO posalje narudzbu pred istek ugovora i onda tu robu koriste jos 5- 6 mjeseci a ne zele nam vratiti garanciju dok ne potrose svu robu, a mi cijelo vrijeme plaćamo provizije i naknade banci.

O: Članom 61. stav (1) Zakona o javnim nabavkama (u daljnjem tekstu: Zakon) definisane su vrste garancija:

- a) garancija za ozbiljnost ponude je garancija u slučaju da ponuđač odustane od svoje ponude u roku važenja ponude,
- b) garancija za uredno izvršenje ugovora je garancija u slučaju da ponuđač kojem je dodjeljen ugovor ne izvršava svoje obaveze iz ugovora ili ih neuredno izvršava.

Stav (2) istog člana definiše da ugovorni organ može zahtjevati da se ponuda garantuje odgovorajućom garancijom za ozbiljnost ponude. Garancija za ozbiljnost ponude ne može se zahtjevati ako je vrijednost nabavke manja od 100.000,00 KM.

Stavom (3) je definisano da u slučaju kada je vrijednost nabavke jednaka ili veća od vrijednosti iz stava (2) garancija za ozbiljnost ponude neće preći 1,5% procijenjene vrijednosti ugovora. Grupa ponuđača dostavlja garanciju koja odgovara traženom iznosu bez obzira da li je dostavlja jedan član, više ili svi članovi grupe ponuđača.

Dalje, u stavu (4) istog člana Zakona propisano je da ugovorni organ može zahtjevati da se izvršenje ugovora garantuje odgovarajućom garancijom za izvršenje ugovora. Garancija za izvršenje ne može se zahtjevati u iznosu većem od 10% od vrijednosti ugovora. Dakle, garancija se traži u određenom procentu od ukupne vrijednosti zaključenog ugovora.

Iz naprijed navedenih odredbi Zakona vidljivo je da Zakon poznaje garanciju za ozbiljnost ponude i garanciju za izvršenje ugovora, ali niti u jednoj odredbi ne spominje neke druge garancije, kao što su garancije na kvalitet, garancije za otklanjanje nedostatka u garantnom period, i sl.

Dakle, a u skladu sa gore navedenim, ugovorni organ ne može zahtjevati druge garancije osim onih koje su predviđeni u članu 61. Zakona. Ugovorni organ može od ponuđača da zahtjeva samo garanciju za ozbiljnost ponude i garanciju za izvršenje ugovora.

Također, garancija za ozbiljnost ponude i garancija za izvršenje ugovora definisane su Pravilnikom o formi garancije za ozbiljnost ponude i izvršenje ugovora („Službeni glasnik BiH“, broj 90/14).

Ipak, ugovorni organi u ugovoru mogu da predvide drugačiju vrstu osiguranja/garancije, ali ne na način da se takva garancija dostavlja u vidu npr. bankarske garancije, nego na drugačiji način, npr. kao odredbu/član ugovora u smislu da je ponuđač/dobavljač dužan da garantuje za kvalitet, za rok trajanja, da otkloni nedostatke u periodu važenja garantnog roka, i sl. Ovo je važno napomenuti jer se ne smiju zanemariti tzv. garancije proizvođača.

11. Kako pravilno definisati vrijednost nabavke kod postupka za zaključivanje okvirnog sporazuma, npr. kod nabavke rezervnih dijelova. Ugovorni organi stave vrijednost javne nabavke - vrijednost planiranog okvirnog sporazuma, a u tendersku dokumentaciju stave široku listu dijelova, jer ne znaju šta će im trebati i u kojim količinama, i ponude su višestruko veće od procijenjene vrijednosti i ne mogu u sistemu da unesu dodjelu ugovora. Kako da se u ovim slučajevima evaluiraju ponude i provede postupak?

O: Kad je u pitanju situacija iz ovog pitanja evidentno je da ugovorni organ griješi jer maksimizira količine bez istovremenog utvrđivanja procijenjene vrijednosti nabavke tih maksimiziranih količina. Naime, procijenjena vrijednost nabavke je proizvod količine i jedinične cijene (po stavci, a onda je ukupna procijenjena vrijednost zbir vrijednosti svih stavki). Ukoliko se procijenjena vrijednost ne utvrdi na ovakav način, već se samo u tenderskoj dokumentaciji navede vrijednost sa kojom ugovorni organ raspolaže, evidentno je da će sve ponude biti veće i biće neprihvatljive sa aspekta člana 2. Zakona. Npr. ako je u tenderskoj dokumentaciji sa samo jednom stavkom navedeno da je maksimalna količina npr. 100.000 komada, onda je procijenjena vrijednost 300.000 KM (ako je komad 3 KM), a ne 100.000 KM sa koliko ugovorni organ raspolaže. Isti princip vrijedi i u slučaju više stavki u skladu sa naprijed navedenim pojašnjenjem. U situacijama kada je nabavka objektivno nepredvidiva sa aspekta neizvjesnosti i sa aspekta količina moguće je razmotriti primjenu član 4. stav (5) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda ("Službeni glasnik BiH", br. 90/14 i 20/15), gdje bi se tenderskom dokumentacijom predvidjela vrijednost na koju će okvirni sporazum biti zaključen. Ugovorni organ bi pripremio specifikaciju sa jediničnim cijenama na način da bi zbroj jediničnih stavki predstavljao procijenjenu vrijednost, a okvirni sporazum bi se zaključio na planiranu vrijednost (ovo vrijedi samo u slučaju okvirnog sporazuma i mora biti objektivno dokaziva nepredvidivost i neizvjesnost.).

12. Da li je moguće postupak za koji je predviđeno da se provodi u dva lota, prvo objaviti jedan lot, a za par mjeseci drugi lot, a sve iz razloga jer prethodni ugovor važi do 06/26, međutim jedan lot je finansijski realizovan, a na drugom ima još sredstava.

O: Kada je jedan postupak javne nabavke podijeljen na npr. dva lota, tada se oba lota objavljuju istovremeno, odnosno nije moguće objaviti jedan lot npr. danas, a drugi lot za par dana ili mjeseci. Ono što je moguće je da se provedu dva postupka u različito vrijeme, ali tada se ne radi o podjeli postupka na lotove. U ovom slučaju je potrebno voditi računa o zabrani dijeljenja predmeta nabavke o čemu govori član 15. Zakona.

13. Ugovorni organ poslao zahtjev za pojašnjenje ponuđaču u kojem stoji da se ne slažu cijene u obrascu za cijenu i obrascu za vrijednost ponude. U tenderskoj dok. stoji (u slučaju da se cijene iz obrazaca ne slažu) da se prednost daje cijeni bez PDV-a iz Obrasca za cijenu ponude). Na to, ponuđač priznaje da je pogriješio jediničnu cijenu (ispravna je ...) te mu ugovorni organ dodjeljuje ugovor za taj lot. Mi ulažemo žalbu jer po zakonu i po TD koju je sam propisao nisu smjeli mijenjati jediničnu cijenu i trebali su odbiti ponudu. Oni daju izjašnjenje i kažu da su njima vrijednosti u obrascima jednaki (zanemarujući činjenicu da je pogrešna cijena i da se množenjem količine i jedinične cijene dobije drugi rezultat koji premašuje procijenjenu vrijednosti)?

O: Članom 17. stav (5) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda ("Službeni glasnik BiH", br. 90/14 i 20/15) je odeđeno da se jedinična cijena stavke ne smatra računskom greškom, odnosno ne može se ispravljati. Na obrascima za cijenu ponude (za robe, usluge i radove), koji su sastavni dio pomenutog uputstva je navedeno da u slučaju razlika između jediničnih cijena i ukupnog iznosa, ispravka će se izvršiti u skladu sa jediničnim cijenama, te da se jedinična cijena stavke ne smatra računskom greškom, odnosno ne može se ispravljati.

14. Poštovani, u članu 13a ZJN (službenik za javne nabavke) stav 3) definisano je da ugovorni organ osigurava da u postupcima nabavke čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000 KM učestvuje najmanje jedan službenik za javne nabavke. Pitanje glasi: da li to može da bude i sekretar Komisije jer sekretar Komisije i jeste službenik za javne nabavke?

O: Da, može. Sekretar Komisije može biti službenik za javne nabavke koji ispunjava uslov iz člana 13a ZJN, pod uslovom da ima položen ispit za službenika za javne nabavke. Zakon zahtijeva učešće najmanje jednog službenika u postupcima preko 250.000 KM, bez obzira na njegovu specifičnu ulogu unutar komisije. Stim da ugovorni organ bi trebao da u skladu sa članom 13. Stav (3) Zakona donese interni Pravilnik kojim propisuje i uređuje organizaciju i efikasno vršenje nabavne funkcije u okviru ugovornog organa.

15. Poštovani, u okviru javne nabavke za itison, u tehničkoj specifikaciji jasno smo i precizno definisali zahtjeve za kvalitetu predmeta nabavke (težina, debljina, gustoća tkanja, itd.). U tenderskoj dokumentaciji tražili smo dostavu uzorka, ali nismo tražili certifikat ili tehnički list. Pitanje je: da li komisija za javnu nabavku, prilikom ocjene ponuda, treba sama pronaći način za mjerenje težine i ostalih parametara uzoraka kako bi utvrdila da li ponuđeni proizvod zadovoljava tehničke zahtjeve, ili je ispravno tražiti naknadno pojašnjenje od ponuđača u obliku certifikata ili tehničkog lista? Također, da li je dozvoljeno da komisija izabere najjeftiniju ponudu bez obzira na kvalitet jer nije imala certifikat/tehnički list, ili se očekuje da učini napor da kvalitet uzorka ocijeni kako bi ugovorni organ dobio proizvod tražene kvalitete? Molimo Vaše stručno mišljenje o najboljem postupanju u ovakvom slučaju.

O: Ugovorni organ ne smije naknadno tražiti certifikate koje nije predvidio tenderskom dokumentacijom. Zakon o javnim nabavkama (u daljem tekstu:

Zakon) se zasniva na nekoliko opštih principa koji su navedeni u članu 3. Zakona. Ova odredba, između ostalog, zahtjeva da ugovorni organi preduzmu sve potrebne mjere kako bi se osigurala pravedna i aktivna konkurencija među potencijalnim dobavljačima, uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti. Navedeni principi zahtjevaju npr: otkrivanje istih informacija privrednim subjektima koji učestvuju, primjena istih uslova za sve učesnike u postupku javne nabavke, itd.

Principe jednakog tretmana i nediskriminacije ugovorni organ treba poštovati tokom cijelog procesa nabavke počevši sa pripremom tenderske dokumentacije i uspostavljanjem zahtjeva koje trebaju ispuniti dobavljači zainteresovani za javnu nabavku, pa sve do izbora dobavljača i dodjele ugovora. Osim u članu 3. Zakona principi jednakog tretmana i nediskriminacije se navode i u drugim odredbama Zakona, posebno za određene pojedinačne faze postupka javne nabavke.

Dalje, članom 53. stav (1) Zakona određeno je da ugovorni organ priprema tendersku dokumentaciju u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima. U tenderskoj dokumentaciji, ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupcima dodjele ugovora, koji su ponuđačima dovoljni za pripremu svojih ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi.

Takođe, Uputstvo za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH“, br. 90/14 i 20/15) predstavlja podzakonski akt, po kojem ugovorni organi pripremaju tendersku dokumentaciju, odnosno obrasce i forme izjava u postupku javne nabavke. ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji mora detaljno navesti sve svoje potrebe i zahtjeve, kako bi ponuđači mogli odgovoriti na iste i ponuditi ono što ugovorni organ u stvari traži i treba. Dakle, tenderska dokumentacija mora sadržavati detaljne zahtjeve i potrebe ugovornog organa, koje su svi učesnici u postupku dužni ispuniti.

Isto tako, ponude moraju u potpunosti zadovoljavati sve zahtjeve ugovornog organa, da bi bile prihvatljive i kao takve evaluirane u daljem postupku dodjele ugovora.

Članom 68. stavom (4) tačkom i) Zakona je propisano da je ugovorni organ dužan da odbaci zahtjev za učešće ili ponudu kada ponuda nije potpuna i ne ispunjava zahtjeve iz tenderske dokumentacije. Dakle, isključivo na osnovu ispunjenosti uslova koje je ugovorni organ naveo u tenderskoj dokumentaciji donosi se odluka da li će određena ponuda biti prihvatljiva ili ne.

16. Poštovani, da li izjava iz člana 52. stav 6 ZJN mora biti ovjerena od strane nadležnog organa ili je dovoljno da je samo potpisana od strane predstavnika ugovornog organa.

O:Izjava iz člana 52. stav (6) Zakona koju potpisuje ugovorni organ ne mora biti ovjerena kod nadležnog organa (opština/notar). Dovoljno je da je potpisana od strane odgovornog lica ugovornog organa.

17. Poštovani, da li se može sa jedne stavke iz Plana JN (npr. Direktni sporazum - 6000) pokrenuti dva postupka nabavke po 3000 bez izmjene plana?

O:Da, dozvoljeno je pokrenuti dva postupka nabavke ali se mora voditi računa da su te dvije nabavke od po 3.000 KM isti predmet nabavke I da one čine jednu

cjelinu od 6.000 KM. Plan se mora mijenjati ako se mijenja vrsta postupka ili značajno mijenja vrijednost.

18. Poštovani, Kada ugorni organ isključuje iz postupka javne nabavke ponuđača na period od 12 mjeseci, da li treba da donese odluku o isključenju i ako da, kako treba da glasi pouka o pravnom lijeku ?

O:Članom 45. stav (5) zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) je definisano:

(5) Ugovorni organ može na period od 12 mjeseci isključiti iz učešća u postupku nabavke kandidata/ponuđača koji se nađe u bilo kojoj od sljedećih situacija:

a) ako ima dokaz da je kandidat/ponuđač sklopio sporazum s drugim kandidatom/ponuđačem kojima je cilj narušavanje tržišne konkurencije;

Ugovorni organ može isključiti iz učešća u postupku nabavke kandidata/ponuđača u slučaju da može dokazati da je kandidat/ponuđač sklopio sporazum s drugim kandidatom/ponuđačem s ciljem narušavanja tržišne konkurencije. Relevantan dokaz u ovom slučaju bi bila odgovarajuća odluka nadležnog organa: Konkurencijskog savjeta /vijeća BiH, odluka suda ili drugog nadležnog organa.

b) ako ugovorni organ može dokazati odgovarajućim dokaznim sredstvima da je ponuđač kriv za teški profesionalni propust koji dovodi u pitanje njegov integritet; Pod teškim profesionalnim propustom, u kontekstu javne nabavke, može se smatrati počinjenje krivičnog djela, prekršaja, djela za koje je određeni privredni subjekat kažnjen od strane nadležnog suda, a djelo je u vezi sa predmetom nabavke. Ugovorni organi mogu koristiti ovaj razlog za isključenje samo ukoliko je privredni subjekt ranije učinio profesionalni propust pri izvršenju nekog ugovora koji se veže za predmet nabavke jer se time dozvoljava ugovornim organima da ne ulaze u ugovorne odnose sa privrednim subjektima koji nisu u stanju ispuniti preuzete ugovorne obaveze iz predmetne djelatnosti. Ugovorni organ ne može isključiti privredni subjekat iz postupka javne nabavke na osnovu izvršenja teškog profesionalnog propusta ako je taj propust učinjen kod drugog ugovornog organa. Dakle, ugovorni organ može isključiti privredni subjekat zbog teškog profesionalnog propusta na osnovu konkretnog dokaza samo u svojim postupcima javne nabavke.

c) ako se utvrde značajni nedostaci tokom provođenja prethodnog javnog ugovora ili prethodnog ugovora sa sektorskim ugovornim organom čija je posljedica bila prijevremeni raskid tog prethodnog ugovora, naknada štete ili druga slična sankcija;

Kao razlog za isključenje mogu biti i drugi propusti za koje privredni subjekti nisu kažnjeni ali ih ugovorni organ može dokazati na bilo koji način npr; dokaz o prijevremenom raskidu ranijeg ugovora zbog neispunjavanja obaveze u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima, isprava o realizovanom sredstvu osiguranja ispunjenja ugovorenih obaveza, isprava o naplaćenju ugovornij kazni ili drugih sličnih posljedica koje su rezultat namjere ili nemara tog privrednog subjekta (npr. izvještaj nadzornog organa o izvedenim radovima koji nisu u skladu sa projektom odnosno ugovorom).

U slučaju raskida ugovora, ako izvršilac ugovora odnosno privredni subjekt ospori odluku ugovornog organa o raskidu ugovora odnosno pokrene spor koji nije

okončan, tada ugovorni organ ne može to koristiti kao razlog za isključenje iz postupka nabavke.

d) ako je kandidat/ponuđač lažno prikazao činjenice pri dostavljanju podataka potrebnih za provjeru kvalifikacionih i/ili kriterijuma za dodjelu ugovora, ako je prikrrio takve informacije ili nije u stanju priložiti popratne dokumente;

Prilikom provjere ispunjenja kvalifikacionih i/ili kriterijuma za dodjelu ugovora ugovorni organ može utvrditi da je kandidat/ponuđač lažno dostavio podatke i prikazao činjenice, da je prikrrio takve informacije ili nije u stanju priložiti dokumente/dokaze za koje npr. u izjavama o ispunjenju kvalifikacionih uslova učešća naveo da ih ispunjava.

U slučaju raskida ugovora, ako izvršilac ugovora odnosno privredni subjekt ospori odluku ugovornog organa o raskidu ugovora odnosno pokrene spor koji nije okončan, tada ugovorni organ ne može to koristiti kao razlog za isključenje iz postupka nabavke.

19. Poštovani, na portalu JN smo vidjeli odgovor na pitanje za dostavljanje garancije u garantnom periodu + 30 dana: "u skladu sa gore navedenim, ugovorni organ ne može zahtjevati garanciju za otklanjanje nedostatka u garantnom periodu jer ista nije predviđena u članu 61. Zakona. Ugovorni organ može od ponuđača da zahtjeva samo garanciju za ozbiljnost ponude i garanciju za izvršenje ugovora." Da li garanciju UO može definisati u nacrtu ugovora (poslije i u ugovoru) kao obavezu dostavljanje iste prilikom tehničkog prijema radova?

O:Da, ugovorni organi u ugovoru mogu da predvide i drugačiju vrstu osiguranja/garancije ali ne na način da se takva garancija dostavlja u vidu garancije nego kao odredba/član ugovora npr. da je ponuđač/dobavljač dužan da otkloni nedostatke u periodu važenja garantnog roka. Ovo je važno napomenuti jer se ne smiju zanemariti tzv. garancije proizvođača.

20. Poštovani, ako imamo konkurentski zahtjev za nabavku tehničke opreme (računari) vrijednosti 12.000,00KM da li smo obavezni u TD tražiti uslove iz člana 45.Zakona?

O:Stavom (1) člana 88. Zakona je definisano da je konkurentski zahtjev postupak u kojem ugovorni organ priprema pojednostavljenu tendersku dokumentaciju koja sadrži: opis/tehničku specifikaciju predmeta nabavke, minimum dokumenta kojim se dokazuje kvalifikaovanost ponuđača (ako se zahtjeva) rok za dostavljanje ponuda I način I pripreme I dostavljanje ponuda. Uslovi za kvalifikaciju u ovom i drugim postupcima moraju biti: Povezani i proporcionalni sa predmetom ugovora , Definisani kao minimum zahtjeva u pogledu lične sposobnosti, ekonomske situacije, te tehničke i profesionalne osposobljenosti, Postavljeni tako da osiguravaju pravičnu konkurenciju bez restriktivnih efekata

21. Molimo za informaciju da li se odredbe člana 47. stav 3. i člana 48. stav 4. Zakona o javnim nabavkama vezuju za oslanjanje na kapacitete podugovarača. Navedena odredba nije dorečena i ponuđači i mi iz ugovornog organa ga različito tumačimo.

O:Odredbe navedenih članova se odnose na to da kandidat/ponuđač može na to gdje je odgovarajuće naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata bez obzira

na pravnu prirodu odnosa sa njima. Tada se ugovornom organu mora dokazati da će na raspolaganju imati potrebne resurse. Ovo nije isto kao I podugovaranje.

22. Poštovani, da li je potrebno Izjave iz člana 45 i 52 ZJN pored ovjere nadležnog organa, ovjeravati i pečatom ponuđača obzirom da na propisanoj formi Izjave ne stoji mjesto za pečat?

O:Izjave iz člana 45. i 52. Zakona o javnim nabavkama (ZJN) moraju biti ovjerene kod nadležnog organa (sud, notar ili općina) . Iako na propisanim obrascima često nema eksplicitno označenog mjesta za pečat ponuđača, u praksi se preporučuje da ponuđač potpiše i pečatom ovjeri izjavu prije nego što je odnese na službenu ovjeru nadležnom organu, jer se time potvrđuje da je izjavu dalo ovlašteno lice u ime privrednog subjekta. Ponuđač se mora pridržavati zahtjeva iz tenderske dokumentacije; ako ugovorni organ izričito zahtijeva i pečat ponuđača, on se treba staviti bez obzira na formu obrasca.

23. Da li je ovo oslanjanje na kapacitete novi pojam u odnosu na pojam ponuđača, grupe ponuđača i podugovarača i kako se ovo oslanjanje na kapacitete može detaljnije opisati?

O:Ogovoreno kroz pitanje broj 9.

24. Član 47. ZJN - ekonomska i finansijska sposobnost, prilikom određivanja uslova iz člana 47. u tenderskoj dokumentaciji mogu li tražiti minimalni prihod kao isti iznos koji je ponuđač dužan da ostvari u svakoj od tri posljednje finansijske godine?

O:Ugovorni organ može zahtijevati dokaz o ekonomskom i finansijskom stanju, ali postavljeni uslovi moraju biti minimalni, povezani i proporcionalni predmetu nabavke . Iako ugovorni organ ima diskreciju da definiše uslove kvalifikacije, oni ne smiju imati ograničavajući efekat na konkurenciju . Zahtjev da ponuđač ostvari isti (visok) iznos prihoda u svakoj od tri godine pojedinačno mogao bi se smatrati prestrogim i diskriminatornim, jer se obično zahtijeva ukupan prihod u tom periodu ili prosjek, kako bi se omogućilo učešće i onim subjektima koji su imali prirodne oscilacije u poslovanju.

25. Kada govorimo o potvrdi o izvršenim ugovorima, vezano za vremensku odrednicu "ne duže od tri godine", da li se može postaviti uslov od npr. dvije godine? I da li to podrazumijeva dvije kalendarske godine ili dvije godine od objave Obavještenja o nabavci?

26. Molim Vas samo pojašnjenje da li sam dobro čula: Desi se izmjena TD npr 15. dan od dana objave u npr dijelu ekonomske sposobnosti, mi smo zakasnili sa žalbom od dana obavje npr za uslove u tehničkoj sposobnosti, da li imamo pravo žalbe jer je objavljena izmjenjena TD

O:Žalba se izjavljuje u skladu sa članom 101. stav (1) tačka b) u roku od deset dana od dana objave/izmjene I/ili dopune tenderske dokumentacije u odnosu na sadržaj izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije.

27. Poštovani, da li su Ugovorni organi u obavezi da, ukoliko odgovor na pitanje potencijalnog ponuđača daje dodatne podatke za npr neku stavku iz specifikacije ili dodatan opis neke stavke, izvrši izmjenu TD i uvrstiti dostavljeni odgovor u specifikaciju ili je dovoljno ako UO napiše da je dostavljeni odgovor dio TD.

O:Članom 56. Stav (3) se definiše da ukoliko odgovor ugovornog organa dovodi do izmjena tenderske dokumentacije I te izmjene od kandidata zahtjevaju da izvrše izmjene ili da prilagode svoje ponude, ugovorni organ je dužan da produži rok za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda za najmanje sedam dana.

28. Poštovani, u kojem zakonskom roku se moraju objaviti izmjene i dopune Plana javnih nabavki na Portalu javnih nabavki ? Članom 17. Zakona o javnim nabavkama je definisano da ugovorni organ objavljuje plan nabavki na portalu javnih nabavki, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta odnosno finansijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke, u formi i na način kako je definisano u sistemu "e-Nabavke". Da li isto važi i za izmjene i dopune Plana javnih nabavke ?

O:Rok za Izmjene i dopune Plana nabavki nije definisan, ugovorni organ će izvršiti izmjene I dopune u skladu sa potrebama ugovornog organa prije pokretanja samog postupka nabavke/i.

29. Poštovani, da li ponuđač ima pravo ulaganja žalbe na TD ukoliko Ugovorni organ ne postavi odgovor na pitanje na portalu javni nabavki a ističe rok od 10 dana od dana objave TD i ističe rok za ulaganje žalbe na TD. Naime imali smo dosta situacija kada smo postavili pitanje na portalu javnih nabavki dok smo još bili u roku ulaganja žalbi a dok je UO odgovorio na pitanje, nama je istekao rok za ulaganje žalbi a mi smo stava da dostavljeni odgovor nije u skladu sa ZJN. Koja prava u ovakvim situacijama imaju ponuđači osim postavljanja dodatnih pitanja, koja nama ponovno ne garantuju ispunjenja naših uslova?

O:Ugovorni organ je dužan odgovoriti putem portala javnih nabavki u roku od tri dana od prijema zahtjeva, a najkasnije pet dana prije isteka roka za podnošenje ponuda. u skladu sa članom 97. Zakona, svaki privredni subjekt može podnijeti žalbu ukoliko ima ili je imao uneres za dodjelu ugovora o javnoj nabavci i koji učini vjerovatnim da je u konkretnom postupku javne nabavke bila ili mu je mogla biti prouzrokovana šteta zbog nezakonitog postupanja ugovornog organa, a koja se u žalbi navodi kao povreda ovog zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog organa u postupku javne nabavke.

30. Poštovani, Molim Vas za pojašnjenje primjene odredbe člana 105. stav (2)

Zakona o javnim nabavkama kojom je propisano dostavljanje dokaza o uplati naknade za pokretanje žalbenog postupka na sljedeći način:

„Dokaz iz stava (1) tačka i) ovog člana o plaćenju naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom članom 108. ovog zakona, na osnovu kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena, obavezno se dostavlja ugovornom organu u roku za izjavljivanje žalbe.“

Naime, u praksi smo imali situaciju da je Ugovorni organ pozvavši se na ovu odredbu odbacio našu žalbu kao neurednu, obrazlažući da dokaz o uplati naknade za pokretanje

žalbenog postupka nije dostavljen ugovornom organu u roku za izjavljivanje žalbe, iako je isti blagovremeno upućen sa žalbom u roku poštom preporučeno.

Dakle ugovorni organ ne spori da je žalba zajedno sa dokazom o uplati takse upućena blagovremeno, ali da „dokaz o plaćenju naknade za pokretanje žalbenog postupka“ nije pristigao ugovornom organu u roku za izjavljivanje žalbe.

Prema shvatanju ugovornog organa na dostavljanje dokaza o uplati naknade za pokretanje žalbenog postupka se ne primjenjuju opšta pravila ZUP-a o dostavljanju podnesaka putem pošte, odnosno da se dan predaje podneska pošti preporučeno smatra danom predaje organu kome je upućen. Slijedom ovakvog tumačenja, ugovorni organ izvodi zaključak da dokaz o uplati naknade za pokretanje žalbenog postupka treba da bude dostavljen neposredno ugovornom organu u roku za izjavljivanje žalbe, te da činjenica da je isti dokaz upućen blagovremeno preporučenom poštanskom pošiljkom nema uticaja.

Da li je ovako tumačenje odredbe člana 105. stav (2) Ugovornog organa ispravno? Smatramo da se ovakvim selektivnim tumačenjem odredbi ZJN i ZUP-a izigrava zakon i nanosi ogromna šteta savjesnim ponuđačima, naročito ako se ima u vidu da protiv Zaključka kojim se žalba odbacuje kao neuredna zbog nedostavljanja naknade za pokretanje žalbenog postupka ne može izjaviti žalba KRŽu, nego samo pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH, koji kako svi znamo može trajati godinama.

Da li Agencija ima nadležnost da spriječi ovakvu vrstu zloupotrebe ?

O:Član 99. Stav (4) definiše da se datum zaprimanja žalbe direktno kod ugovornog organa, odnosno datum zaprimanja žalbe elektronskim putem uz osiguranje dokaza o upućivanju, odnosno zaprimanju žalbe ili datum predaje na poštu preporučene poštanske pošiljke smatra danom uručivanja žalbe. Skrenuli bi pažnju na to da su žalioци obavezni da uz dostavljenu žalbu dostave i dokaz o uplaćenju naknade. Ako dokaz nije dostavljen uz žalbu, žalba će biti odbačena kao neuredna prema članu 100. stav (3) Zakona bez obzira da li je prošao rok za izjavljivanje žalbe. U suštinu, ugovorni organi su obavezni ocijeniti urednost žalbe u trenutku njenog prijema a rok za dostavljanje dokaza o uplati ne produžava rok za ocjenu urednosti žalbe.

Naime, ugovorni organ je u obavezi u roku od pet dana od prijema žalbe da utvrdi da li je žalba blagovremena, dopuštena, uredna i da li je izjavljena od strane ovlaštene osobe i osobe koja ima aktivnu legitimaciju. Ako uz žalbu nije dostavljen dokaz o uplati naknade, žalba će biti odbačena kao neuredna odmah. Rok za ocjenu urednosti žalbe počinje da teče od trenutka prijema žalbe i nije propisano da se čeka istek roka za izjavljivanje žalbe

19. Poštovani, kada tražimo ekvivalent nekog proizvoda (Npr.tražimo žilet za brijanje wilkinson ili evivalent) kako određujemo šta je nešto ekvivalent traženom proizvodu?

Članom 54. stav (9) Zakona propisuje da osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na porijeklo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekte ili određeni proizvodi. Takve napomene dopuštene su samo ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez izuzetka moraju označiti sa dodatkom "ili ekvivalent". Nepoznavanje predmeta nabavke ne oslobađa ugovorni organ obaveze za definisanje predmeta nabavke na stvarno

konkurentskoj osnovi. Stavom (10) istog člana je propisano da ako se izuzetno objavi poziv za određeni proizvod sa dodatkom "ili ekvivalent", ponuđač mora na za to predviđenim praznim mjestima, prema odgovarajućim stavkama, navesti podatke o proizvodu i tipu odgovarajućeg proizvoda koji nudi te, ako se to traži, i ostale podatke koji se odnose na taj proizvod. Kriterijumi mjerodavni za ocjenjivanje ekvivalentnosti navode se u opisu predmeta nabavke. Ponuđač je dužan da obezbijedi dokaz ekvivalentnosti u smislu ispunjenja zahtjeva vezano za predmet nabavke u skladu sa zahtjevima definisanim u tenderskoj dokumentaciji. Proizvodi koji su u tenderskoj dokumentaciji navedeni kao primjeri smatraju se ponuđenima ako ponuđač ne navede nikakve druge proizvode na predviđenom mjestu. Dakle, tehnička specifikacija zahtjeva da ista bude formulisana objektivno u odnosu na potencijalne dobavljače, što znači da tehničke specifikacije ni u kom pogledu ne mogu favorizovati ili stavljati u nepovoljan položaj bilo koga od dobavljača. Ukoliko ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji smatra nužnim navesti naziv proizvoda ili proizvođača, u smislu dokazive objektivne nemogućnosti opisa predmeta nabavke, u tom slučaju je dužan navesti i "ili ekvivalent" i naravno isti i prihvatiti.

31. Poštovani, da li predsjednik komisije za javne nabavke može biti referent za javne nabavke, i da li šef pravne službe može biti predsjednik ili član komisije za javne nabavke. Da li je to sukob interesa?

O:U skladu sa članom 13. stav (1) Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) ugovorni organ obavezan je imenovati komisiju za nabavke za provođenje otvorenog postupka, ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i bez objave obavještenja, konkursa za izradu idejnog rješenja, takmičarskog dijaloga i konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Uspostavljanje i rad komisije za nabavke regulisano je Pravilnikom o uspostavljanju i radu komisije za nabavke („Službeni glasnik BiH“, br. 103/14 i 49/23), u daljem tekstu: Pravilnik, kao i druga pitanja koja se tiču komisije za nabavke. U pogledu članova komisije, član 3. Pravilnika propisuje da je ugovorni organ iz člana 4. Zakona i sektorski ugovorni organ iz člana 5. Zakona obavezan internim aktom u formi odluke ili rješenja imenovati komisiju u postupcima predviđenim članom 13. stav (1) Zakona. Istim rješenjem ili odlukom se imenuju i zamjenski članovi komisije. Smatramo za važnim naglasiti da je stavom (3) i (4) člana 13. Zakona propisano da svaki ugovorni organ u Bosni i Hercegovini donosi interni pravilnik kojim propisuje i uređuje organizaciju i efikasno vršenje nabavne funkcije unutar ugovornog organa, kao što su: način cirkuliranja dokumentacije vezane za javne nabavke, konkretna zaduženja službenika i administrativnog osoblja koji provode javne nabavke ili su u određenoj vezi s istim, rokove za postupanje, način imenovanja i eventualnu rotaciju članova komisija za nabavku i sva druga odnosna pitanja. Prilikom donošenja pravilnika, ugovorni organ vodi računa o vrsti poslova koje obavlja, organizaciji, veličini, kadrovskim kapacitetima, eventualnoj decentraliziranosti i područnim jedinicama i svim drugim odnosnim pitanjima. Član 7. st.(2) Pravilnika propisuje da u komisiji ne mogu biti

imenovane odgovorne osobe koje n abilo koji način donose odluke vezane za postupak javne nabavke. Ili iste odobravaju. Po samoj prirodi svog posla, član komisije za nabavke ne može biti rukovodilac Ugovornog organa, članovi upravnog ili nadzornog odbora, a za ostala odgovorna lica ugovorni organ utvrđuje da li je navedeno lice u konkretnom postupku javne nabavke donosi odluke vezane za postupak, ili ga odobravaju. Sukob interesa je definisan čl. 52 Zakona, te je st.(2) I (3) utvrđeno kada postoji sukob interesa između ugovornog organa I privrednog subjekta, te ko se smatra predstavnikom ugovornog organa.

32. Poštovani, ugovorni organ je u planu javnih nabavki predvidio nabavku putem direktnog sporazuma sa procijenjenom vrijednosti u iznosu od 1.000,00 KM i ima namjeru istu nabavljati tokom cijele godine. Da li je ispravno provesti na godišnjem nivou npr. 5 postupka direktnog sporazuma (5x200,00KM) i za svaki provedeni postupak donijeti posebnu odluku o izboru ili se mora provesti samo jedan postupak u iznosu od 1.000,00 KM? Hvala.

O: Ugovorni organ može provesti više direktnih sporazuma za isti predmet nabavke u jednoj godini i za svaki postupak direktnog sporazuma dužan je dostaviti izvještaj.

Nadalje, članom 87. stav (3) definisano je da "ugovorni organ provodi postupak direktnog sporazuma za nabavku roba, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije veća od 10.000,00 KM."

Dakle, primjena postupka direktnog sporazuma ovisi o slijedećim uslovima:

- a) Vrijednost pojedinačne nabavke ne smije biti veća od 6.000,00 KM,
- b) Nabavka istovrsnih nabavki se može izvršiti putem više direktnih sporazuma, s tim da zbir više direktnih sporazuma za istovrsne nabavke ne smije preći iznos od 10.000,00 KM na godišnjem nivou. Međutim, ukoliko ugovorni organ u planu nabavke planira provesti jedan postupak sa procijenjenom vrijednosti od npr. 8.000,00KM za istovrsne nabavke, tada ne može primjeniti naprijed navedenu tačku b), odnosno direktni sporazum. Navedena tačka b) je primjenjiva u slučaju da ugovorni organ u planu nabavki planira npr. 5.000,00 KM za istovrsne nabavke i da će za isti provesti postupak direktnog sporazuma. Međutim, moguće je da se usljed objektivnih, nepredviđenih okolnosti desi da je tijekom godine došlo do potrebe za većom količinom istovrsnih nabavki, ili je došlo do povećanja cijene, pa je ranije potrošena planirana vrijednost. U tom slučaju ugovorni organ osigurava dodatna sredstva, vrši izmjenu plana nabavki i provodi novi postupak direktnog sporazuma uvažavajući odredbu čl. 87. st. (3) Zakona. Članom 90. stav (5) utvrđeno je da se direktni sporazum smatra zaključenim prilaganjem računa ili druge odgovarajuće dokumentacije, odnosno ne donosi se odluka o izboru najpovoljnije ponude, već ugovorni organ prihvata ponuđenu cijenu odnosno ponudu. Razlozi koji idu u prilog ovoj činjenici su i odredbe člana 18. stav (3) Zakona, kao i odredba člana 101. stav (6) Zakona, koja definiše da u postupku direktnog sporazuma žalba nije dopuštena.

33. Da li se po direktnom sporazumu može zaključiti ugovor na procijenjenu vrijednost nabavke do iskorištenosti planiranih sredstava, a da je ponuda dostavljena po jediničnim cijenama. Naime radi se o nabavci gdje je teško ograničiti količine koje su potrebne za period od jednu godinu.

O:Primjena postupka direktnog sporazuma ovisi o slijedećim uslovima:

- a) Vrijednost pojedinačne nabavke ne smije biti veća od 6.000,00 KM,
- b) Nabavka istovrsnih nabavki se može izvršiti putem više direktnih sporazuma, s tim da zbir više direktnih sporazuma za istovrsne nabavke ne smije preći iznos od 10.000,00 KM na godišnjem nivou. Detalji načina provođenja direktnog sporazuma su detaljnije obrazloženi u odgovoru pod brojem 2.

34. Poštovani, zanima nas da li ugovorni organ može u tenderskoj dokumentaciji tražiti da garancija za dobro izvršenje ugovora bude 12 mjeseci + 30dana + rok garancije za robu (a neka roba ima garanciju za kvalitet 12 ili 18 mjeseci), Tako da na ugovor koji traje 12 mjeseci, mi moramo dati garanciju b... Zaboravila sam napisati da UO pošalje narudžbu pred istek ugovora i onda robu koristi još 5-6 mjeseci ili duže i ne žele da nam vrate garanciju dok ne potroše svu robu koju imaju na stanju

O:Članom 61. stavom (1) tačkom b) Zakona propisano je da je garancija za uredno izvršenje ugovora garancija u slučaju da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor ne izvršava svoje obaveze iz ugovora ili ih neuredno izvršava. Ugovorni organ može zahtijevati garanciju za izvršenje ugovora, a njezin oblik i uvjeti određuju se tenderskom dokumentacijom, u skladu s Pravilnikom o obliku garancije za ozbiljnost ponude i dobro izvršenje ugovora („Službeni glasnik BiH“, br. 90/14).

35. Poštovani, U ponudi je ponuditelj naveo anex 2 – obrazac za cijenu ponuda str.2. Ostali podkriteriji za vrednovanje ponuda Podkriteriji:- cijena 80%. - rok plaćanja 20%, Pitanje – Da li je ova ponuda pravilna jer nije naveo '**iznos cijene**' i '**broj dana**' za rok plaćanja.

O:Kod kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, ugovorni organo može definirati različite potkriterije za ocjenu, uključujući cijenu, kvalitetu, tehničku sposobnost, te rok isporuke ili rok za izvršenje. "rok plaćanja" kao standardni potkriterij, ugovorni organ ima obavezu u tenderskoj dokumentaciji detaljno razraditi sve potkriterije i preciznu metodologiju njihovog vrednovanja u skladu s prirodom i svrhom nabavke Svi odabrani kriteriji moraju biti objektivni, mjerljivi i povezani s predmetom nabavke kako bi osigurali učinkovito korištenje javnih sredstava. Ponuda je pravilna samo ukoliko je u skladu sa tenderskom dokumentacijom, a prihvatljiva u slučaju da nije ponuđač isključen u skladu sa čl. 45 I koji ispunjava kriterije za izbor najpovoljnije ponude, te čija je ponuda u skladu sa tehničkim specifikacijama bez da je nepravilna ili neprihvatljiva.

36. Može li samo pojašnjenje, ako se predstavnikom UO smatra i član Upravnog odbora, čija su ovlaštenja jedino usvajanje Plana javnih nabavki, da li se tu govori o predstavnicima koji su uključeni u provođenje postupka. Potencijalno se može isključiti veći broj subjekata (npr. ima puno članova UO, a odredbe se primjenjuju na njihove srodnike po pravim i pobočnim linijama...)

O: Plan javnih nabavki je zvanični dokument u kojem ugovorni organ detaljno planira potrošnju javnih sredstava za određenu budžetsku ili finansijsku godinu . On sadrži nabavke koje ugovorni organ planira pokrenuti i provesti u toj godini, dakle sam čin donošenja plana nabavki ne predstavlja sam čin provođenja postupka javne nabavke

37. Poštovani, Kada ugorni organ isključuje iz postupka javne nabavke ponuđača na period od 12 mjeseci, da li treba da donese odluku o isključenju i ako da, kako treba da glasi pouka o pravnom lijeku ?

O: Prilikom pregleda i ocjene zahtjeva za učešće/ponude, odnosno provjere kvalifikacionih uslova kandidata/ponuđača u postupku javne nabavke, ugovorni organ vrši provjeru ispunjenost uslova za kvalifikaciju iz članova 45. do 52. Zakona, a u skladu sa postavljenim uslovima i dokazima u tenderskoj dokumentaciji, te u svakom konkretnom slučaju, donosi odluku o isključenju u kojoj će obrazložiti razloge za neprihvatanje mjera ili ukoliko smatra da su preduzete mjere primjerene, takvog kandidata/ponuđača neće ni isključiti iz postupka javne nabavke. Važno je da naglasimo da zakonodavac nije propisao posebnu odredbu kojom se uređuje forma i sadržaj odluke o isključenju kandidata/ponuđača. Međutim, ugovorni organ prilikom pregleda i ocjene ponuda dužan je sačiniti zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda iz člana 65. Zakona, u kojem se između ostalih podataka navodi i naziv ponuđača čije se ponude odbijene i razloge za njihovo odbijanje. Ugovorni organ je dužan uz obavještenje o rezultatu postupka dostaviti, odgovorajuću odluku iz člana 70. Zakona i zapisnik o ocjeni ponuda iz člana 65. stav (2) Zakona. U slučaju postupka javne nabavke koji se sastojao od dvije ili više faza, navedena odluka može biti odluka o rezultatu pretkvalifikacije kandidata iz člana 70. stav (5) Zakona. Na kraju napominjemo, da je zakonodavac u svim odluka iz člana 70. Zakona propisao pouku o pravnom lijeku, na koju nezadovoljan kandidat/ponuđač ima pravo izjaviti žalbu, na način i u rokovima propisanim Zakonom.

38. Da li nakon ponistenja postupka nabavke iz razloga jer nijedna ponuda nije dostavljena, u Plan nabavki ubacujemo novu stavku ili ostavljamo istu stavku čiji je postupak ponisten, samo na osnovu posebne odluke mijnja se procijenjena vrijednost ista je vrsta postupka.

O: Samo ukoliko određena nabavka nije predviđena planom nabavka ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, kojom mijenja plan javnih nabavka. Nadalje, iz odredbi stava (7) člana 17. Zakona proizilazi da ugovorni organ objavljuje sve izmjene i dopune plana javnih nabavka na portalu javnih nabavka, iz čega se zaključuje da ukoliko nabavka nije predviđena planom ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka kojom se mijenja plan (dodaje nova stavka u planu), dok kod izmjene i dopune

plana nabave koje se odnose na već postojeće stavke plana nabavke donošenje pomenute posebne odluke o pokretanju postupka javne nabavke nije propisano kao obveza.

39. poštovani, Da li je dozvoljeno pokrenuti direktni postupak (nabavka peleta), ako dobavljač odbija da potpiše pojedinačni ugovor po okvirnom sporazumu?

O: Prije svega, ukoliko je zaključen okvirni sporazum, ili ugovor, a izabrani dobavljač odbija izvršiti svoje ugovorene obveze, potrebno ga je prvo upozoriti, dati primjeren rok, a potom, ukoliko ne dođe do realizacije ugovora, isti raskinuti, pa tek onda krenuti u novi postupak. Direktni sporazum možete provesti ukoliko nije procijenjena vrijednost veća od 6.000KM bez PDV-a.

40. Poštovani, da li je razlog za isključenje ako ponuđač u Obrascu za ponudu (Izjavi) propusti da unese popoust i cijenu sa uključenim popustom bez PDV-a, a sve ostalo je uneseno.

O: Razlozi za isključenje na period od 12 mjeseci iz sudjelovanja u postupku su navedeni u čl. 45. St. 5 Zakona, o čemu je opširno govoreno u prošloj sesiji. Podsjetit ću vas da ugovorni organ ocjenjuje samo ponude koje su podnijeli kvalificirani ponuđači, te da se, između ostalog ponuda smatra nepravilnom ukoliko nije u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

41. Poštovani, ako izjavu po članu 52. i članu 45. ovjerava osoba koja je ovlaštena od strane direktora, tj, ima punomoć, da li se na izjavu popunjavaju podaci direktora pa se dole na mjesto potpisa stavi za pa potpis ili osobe koja je na punomoći?

O: Izjave iz čl. 45 i 52 Zakona o javnim nabavkama BiH daje ovlaštenu predstavnik kandidata/ponuđača, a to pravo može se prenijeti na zaposlenika putem punomoći.

Način popunjavanja na osnovu punomoći:

Punomoć za potpis u ime direktora: U izjavu se unose podaci direktora, a zaposlenik je potpisuje u njegovo ime.

Punomoć za popunjavanje u ime ponuđača: Zaposlenik unosi vlastite podatke i potpisuje izjavu. Obje izjave moraju biti ovjerene kod nadležnog tijela (sud, notar ili općina)

42. Da li ponuđač, ako samostalno ne ispunjava uslove za realizaciju ugovora, može da se poziva na planirano podugovaranje kako bi dobio ugovor jer u određenom dijelu sam nema kapaciteta za izvršenje ugovora (npr. na jednoj od lokacija)?

O: Ugovorni organ ne može zabraniti podugovaranje. Vezano za podugovaranje, članom 73. stav (3) Zakona je propisano da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor neće sklapati podugovor ni o jednom bitnom dijelu ugovora bez prethodnog pismenog odobrenja ugovornog organa. Elementi ugovora koji se podugovaraju i identitet podugovarača obavezno se saopćavaju ugovornom organu blagovremeno, prije sklapanja podugovora. Ugovorni organ može izvršiti provjeru

kvalifikacija podugovarača u skladu s članom 44. Zakona i obavijestiti dobavljača o svojoj odluci najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o podizvođaču. U slučaju odbijanja podugovarača, ugovorni organ dužan je navesti objektivne razloge odbijanja. Dakle, nakon što ugovor o javnoj nabavci bude zaključen, pristupa se podugovaranju ako je isto bilo predviđeno u izabranoj ponudi. Naime, ugovorni organ zadržava pravo da provjeri podugovarača, ukoliko smatra da je to opravdano. Tu odluku donosi na osnovu prirode predmeta nabavke, odnosno složenosti same nabavke. Što znači da je provjera podugovarača ostavljena na dispoziciji ugovornom organu, koji na koncu snosi posljedice i rizik ukoliko ne provjeri podugovarača. Međutim, važno je istaknuti da je takav uslov ugovorni organ dužan i predvidjeti tenderskom dokumentacijom. U suprotnom, ukoliko ugovorni organ nije tenderskom dokumentacijom predvidio provjeru kvalifikacije podugovarača, u tom slučaju nije dozvoljeno vršiti naknadno provjeru, jer je isto suprotno općim principima Zakona. Isti princip važi i za ponuđača, ukoliko se ponuđač u svojoj ponudi izjasni da nema namjeru da podugovara dio ugovora, onda ugovorni organ ima pravo da odbije podugovaranje koje ponuđač zatraži naknadno. Nadalje, članom 3. stav (2) tačka e) alineja 6) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH, br. 90/14 i 20/15) propisano je da tenderska dokumentacija između ostalih podataka sadži odredbe koje se odnose na podugovaranje, uslovi koji se zahtjevaju za podugovaranje. Takođe, članom 9. stav (4) navedenog Uputstva propisano je da obrazac za ponudu najmanje sadrži podatke o podizvođačima, ako je moguće i/ili podatke o dijelu ugovora o javnoj nabavci, ako se dio ugovora o javnoj nabavci daje u podugovor. Dakle, iz navedene odredbe Zakona je vidljivo, da ugovorni organ ne može zabraniti podugovaranje, te ponuđač u svojoj ponudi navodi ako je to moguće podatke o podugovaračima i/ili podatke o dijelu ugovora o javnoj nabavci, koji će biti predmet podugovaranja.

43. Da li tenderske dokumentacije moraju imati poseban dodatak o zaštiti ličnih podataka?

O: Prema važećem Zakonu o javnim nabavkama, tenderska dokumentacija ne mora imati posebni dodatak o zaštiti ličnih podataka. Naime čl. 53 Zakona utvrđuje nužne informacije koje svaka tenderska dokumentacija treba da sadrži.